Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0785

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter en mr. Y.A. Gottenbos, secretaris)

Datum uitspraak	20 oktober 2023
Klacht van	De consument
Tegen	Dynamic Credit Hypotheken B.V., gevestigd te Amsterdam, h.o.d.n. BijBouwe, verder te noemen de geldverstrekker
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Contracts- en beleidsvrijheid. De consument klaagt over de weigering van de geldverstrekker om een gedeelte van zijn hypothecaire geldlening om te zetten van een annuïtaire lening naar een aflossingsvrije lening. De commissie stelt voorop dat de geldverstrekker contracteer- en beleidsvrijheid toekomt. Het staat de geldverstrekker vrij om daarbinnen zelf te bepalen of en onder welke voorwaarden hij wenst mee te werken aan een verzoek om een gedeelte van een bestaande hypothecaire geldlening te wijzigen. De commissie oordeelt dat niet is gebleken dat de geldverstrekker misbruik heeft gemaakt van haar contracts- of beleidsvrijheid of dat hij naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar heeft gehandeld. De commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de geldverstrekker; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de geldverstrekker en 6) de nadere reactie van de consument.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een digitale hoorzitting op 5 juli 2023. De consument nam deel aan de hoorzitting. Namens de geldverstrekker namen deel: de heer [naam 1] en mevrouw [naam 2].

1.3 De consument en de geldverstrekker hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 In juni 2020 is de consument samen met zijn toenmalige partner een hypothecaire geldlening aangegaan bij de geldverstrekker. Op 9 december 2021 is de toenmalige partner ontslagen uit de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de hypothecaire geldlening.

2.2 Op 22 augustus 2022 heeft de consument een verzoek bij de geldverstrekker ingediend om een gedeelte van zijn hypothecaire geldlening om te zetten van een annuïtaire lening naar een aflossingsvrije lening. Daarbij heeft consument voorgesteld dat hij een bedrag van € 26.009,- extra op de hypothecaire geldlening aflost.

2.3 Op 14 oktober 2022 heeft de geldverstrekker het verzoek van de consument afgewezen:

> *"Uw aanvraag voldoet niet aan onze acceptatienormen, omdat: volgens onze beheerkader een aflosvorm met aflossing niet omgezet mag worden naar een aflossingsvrije hypotheekvorm, tenzij er financiële noodzaak is aangetoond. Uit de ontvangen stukken blijkt geen financiële noodzaak."*

2.4 Artikel 9.2.2. van de acceptatiehandleiding van BijBouwe van juli 2021 luidt:

> *"9.2.2. Wijzigen aflosvorm*
>
> *Als bestaande klant van bijBouwe is het mogelijk om de aflosvorm te wijzigen. De aflosvormen die bijBouwe hiervoor aanbiedt zijn: annuïtair en lineair. Afhankelijk van het wijzigingsverzoek kan het zijn dat wij documenten voor de beoordeling hiervan opvragen zoals een salarisstrook en een werkgeversverklaring. Aan de hand van de documenten beoordelen wij of de omzetting aan ons acceptatiebeleid voldoet."*

2.5 Op 2 november 2022 heeft de consument zijn onvrede geuit over de afwijzing van zijn verzoek.

2.6 Op 6 december 2022 heeft de geldverstrekker de klacht van de consument afgewezen. Verdere uitwisseling van de standpunten van partijen heeft niet tot een oplossing van de klacht van de consument geleid, waarna de consument een klacht heeft ingediend bij Kifid.

De klacht en vordering

2.7 De consument vordert dat de geldverstrekker wordt geboden om zijn verzoek tot het omzetten van een deel van de hypothecaire geldlening van een annuïtaire lening naar een aflossingsvrije lening te accepteren.

2.8 De consument meent dat de geldverstrekker moet meewerken aan zijn verzoek tot omzetting omdat zijn klantbelang boven het beleid van de geldverstrekker gaat. De verzochte omzetting is volgens de consument in zijn belang aangezien zijn maandlasten als gevolg van de omzetting worden verlaagd. Hij stelt dat de verlaging van de maandlasten voor hem financieel noodzakelijk is. Zijn gezinssituatie en inkomenssituatie zijn door zijn echtscheiding namelijk drastisch gewijzigd. De omzet in zijn onderneming is fors gedaald en hij heeft al maanden geen inkomen. Daarbij wijst de consument erop dat zijn lasten stijgen gelet op de stijgende prijzen van boodschappen en energie. De consument brengt verder nog naar voren dat hij financieel planner is en dat zijn verzoek voldoet aan de richtlijnen van de Autoriteit Financiële Markten en de Gedragscode Hypothecaire Financieringen.

Het verweer

2.9 De geldverstrekker heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat het om?

3.1 De klacht gaat over de vraag of de geldverstrekker het verzoek van de consument om een gedeelte van de hypothecaire geldlening om te zetten van een annuïtaire lening naar een aflossingsvrije lening moet accepteren. De commissie oordeelt dat de geldverstrekker niet verplicht is om het verzoek van de consument uit te voeren en licht dit als volgt toe.

Moet de geldverstrekker het verzoek tot omzetting van de consument accepteren?

3.2 De commissie stelt voorop dat de geldverstrekker een zekere mate van contracts- en beleidsvrijheid heeft. Het verzoek van de consument betekent een wijziging van de tussen partijen bestaande overeenkomst. De geldverstrekker mag als contractspartij in beginsel zelf bepalen of en onder welke voorwaarden hij een verzoek tot omzetting van een annuïtaire geldlening naar een aflossingsvrije geldlening goedkeurt.[1] Deze contracts- en beleidsvrijheid kan worden beperkt indien sprake is van misbruik van bevoegdheid, schending van de geldende wet- en regelgeving of als de geldverstrekker in de gegeven omstandigheden een naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare wijze gebruik maakt van deze vrijheid. De commissie past de nodige terughoudendheid toe bij een beroep op misbruik van bevoegdheid of een beroep op de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid, gelet op de aard van de hiervoor relevante artikelen 3:13 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en 6:248 BW.

[1] Zie GC Kifid nrs. 2021-0028 en 2019-777.

3.3 De commissie is van oordeel dat de geldverstrekker heeft gehandeld binnen haar contracts- en beleidsvrijheid. De geldverstrekker heeft toegelicht dat het volgens haar beleid niet mogelijk is om een annuïtaire lening om te zetten naar een aflossingsvrije lening (zie 2.4). De geldverstrekker is bereid hiervan af te wijken indien een verlaging van maandlasten voor een consument aantoonbaar financieel noodzakelijk is. De geldverstrekker heeft het verzoek tot omzetting in het geval van de consument afgewezen, omdat niet is gebleken dat het voor de consument financieel noodzakelijk is dat de verzochte omzetting wordt geaccepteerd.

3.4 De commissie is van oordeel dat de geldverstrekker met zijn toelichting een voldoende onderbouwing heeft gegeven van zijn beslissing om geen uitzondering op haar beleid voor de consument te maken. Hierdoor is niet komen vast te staan dat de geldverstrekker misbruik heeft gemaakt van haar contracts- of beleidsvrijheid of naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar heeft gehandeld. Voor dit oordeel is mede van belang dat de consument onvoldoende heeft onderbouwd dat een verlaging van de maandlasten voor hem financieel noodzakelijk is. De consument heeft een bankafschrift van zijn zakelijke rekening verstrekt. Dit bankafschrift geeft onvoldoende inzicht in de financiële situatie van de consument, zodat niet kan worden vastgesteld dat een verlaging van de maandlasten voor de consument financieel noodzakelijk is.

3.5 De commissie begrijpt de teleurstelling van de consument over de weigering van de geldverstrekker. Het is de commissie echter niet gebleken dat de consument een zodanig zwaarwegend belang bij de verzochte omzetting heeft dat de geldverstrekker kan worden verplicht om hieraan mee te werken.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Relevante bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek

Artikel 3:13

1. Degene aan wie een bevoegdheid toekomt, kan haar niet inroepen, voor zover hij haar misbruikt.
2. Een bevoegdheid kan onder meer worden misbruikt door haar uit te oefenen met geen ander doel dan een ander te schaden of met een ander doel dan waarvoor zij is verleend of in geval men, in aanmerking nemende de onevenredigheid tussen het belang bij de uitoefening en het belang dat daardoor wordt geschaad, naar redelijkheid niet tot die uitoefening had kunnen komen.
3. Uit de aard van een bevoegdheid kan voorvloeien dat zij niet kan worden misbruikt.

Artikel 6:248

1. Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.
2. Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.